הימים רבי יהודה אומר הרי היא

כאשת איש לכל דבריה וקאי אמאי

דקתני לעיל מינה הרי זה גיטך

מהיום אם מתי וכן משמע בתוספתא

אלמא אע"ג דאמר מהיום הויא אשת

איש גמורה כדמפרש בגמרא באומר

מעת שאני בעולם פירוש דהאי דאמר

מהיום לא שיחול מיד אלא דעתו שיחול

שעה אחת קודם מיתתו דהיינו מעת

שהוא בעולם ולא אמר מהיום אלא

למעוטי לאחר מיתה כלומר מאותו

יום שאני בעולם יהא גט ומיהו יש

לחלה בין מהיום לפירש בהדיא שיחול

משטח כחיבה דט"ל משטח כחיבה

האמר שיהא גט ועוד נראה דאפי׳

אמר מהיום יש ליישב פי׳ הקונטרם

דלאו דוקא פירש שאם ימות במלחמה

אלא היו מתנים אם לא יחזור מן

המלחמה ואגב ריהטיה נקט בקונטרס

אם ימות דסתם מי שאינו חוזר מז

המלחמה אינו חוזר לפי שמת אלא

ה"ה אם נשבה והשתא מהיום

דהכא אין שייך לומר מעת שאני

בעולם כהחוא דמי שאחזו אלא מהיום

מיום כתיבה קאמר ואם תאמר והרי

חזר אוריה ונתבטל הגט ויש לומר שהיה מתנה אם לא יחזור

בסוף המלחמה והרי לא חזר לבסוף וניחא לפירוש זה הא דאמרינן

בפרק הזהב (ב"מ נט. ושם) נוח לו לאדם שיבעול ספק אשת איש

ואל ילבין פני חבירו ברבים ומפיק ליה מהאי מעשה דבת שבע

דספק אשת איש הואי דדלמא יחזור מן המלחמה ור"ת מפרש כותב

גט כריתות לגמרי בלא שום תנאי ולפי׳ קשה אמאי קרי לה ספק

אשת איש הא הואי גרושה גמורה ואר"ת דקרי לה ספק אשת איש

לפי שהיו מגרשין בלינעא שלא יהא נודע ויקפלו עליהם בני אדם לקדשם ולפי׳ הקונטרס קשה קלת איך בא עליה למה לא היה ירא שמא יחזור: אי לביתב דה בתובה בו'. משמע אם היה בא לב"ד

היה נאמן להפסידה כתובתה אע"פ שלאוסרה עליו לא היה נאמן

ל) שבת נו., ב) [לעיל ב.],
ג) לקמן יב., ד) [דטענת דמים מסתבר כשנתייחד עמה אם היו או דמים

תטול מביניהם על ידי גט: אף אנן

נמי חנינא. דטוען פתח פתוח מלאתי

אסרה עליו ולא אמרינן לא קים

ליה: איקרורי דעתא. עד שני בשבת

הבחה: ולמחי. קפדי רבנן חי

מקררא דעתיה: ניתיב לה. מה

לנו להפסידה והרי הוא נותן מדעת:

אלא לאו לאוסרה. הוא דקפדינן

שלא יקרר דעתו ויקיים את האסורה

לו. אלמא כי אתי וטעין אסרינן לה

עליה: טענת דמים. דטענה

מבוררת היא וליכא למימר לא קים

ליה אבל בפתח פתוח אימא לך לא קים ליה: להפסידה כתובתה. על

פי עלמו. וטעמא לקמוף מפרש חזקה

אין אדם טורח בסעודה ומפסידה:

האוכל אצל חמיו. בימים שבין

אירוסין לנשואין: אין יכול לטעון טענת בחולים. כשתכנס לחופה:

מפני שמתייחד עמה. ביהודה היו

מיחדין אותם כדי שיהא לבו גם בה:

ביהודה אמאי לא. האומר פשיטא

לי שלא באתי אליה והא ודאי מאחר

זינתהי שוייה עליה חתיכה דאיסורא

נא א מיי׳ פי״א מהלי אישות הלכה יב יג טוש"ע אה"ע סימן סח כעיף ג וסעיף ו:

תורה אור השלם ו. ואת עשרת חריצי החלב האלה תביא לשר הָאָלֶף וְאֶת אַהֶּיךּ תִּפְּקֹר לשלום ואת ערבתם תקח: שמואל א יז יח

מוסף רש"י

כריתות כותב לאשתר על מנחי שחם ימות תהא מגורשת מעכשיו, ופעמים שהוא ושולמו בלחמו מן המלחמה (שבת נו.). דברים המעורבין בינו לבינה. היינו קדושין, מקח, מכטל ע"י גט שחביה ההס מן המלחמה (שם). בתולה נשאת ליום הרביעי. מקנת חכמים היא שתנשא ברביעי בשבת

בל היוצא למלחמת בית דוד גם כריתות כותב לאשתו. פי׳ גע כריתות כותב לאשתו. שאם ימות במלחמה יהא גע מיום כתיבתו והרי מת אוריה במלחמה: דכסיב. במלחמת שאול ואת בקונטרס שאם ימות במלחמה יהא גט משעת כתיבתו וקשה אחיך כו' ודוד למד מישי אביו להנהיג שאף היולאין למלחמותיו לר"ת דא"כ מאי כל היוצא אם לא מהני אלא למי שאין לו בנים ויש לו יבס ועוד דתנן במי שאחזו (גיטין עג. ושם) מה היא באותן עושין כן: דברים המעורבים בינו לבינה. אלו קדושין: חקח.

> סכל היוצא למלחמת בית דוד גמ כריתות סכל כותב לאשתו דכתיב יואת אחיך תפקד לשלום ואת ערובתם תקח מאי ואת ערובתם תקח תני רב יוסף דברים המעורבין בינו לבינה אמר אביי אף אנן נמי תנינא בתולה נשאת ליום הרביעי ליום רביעי אין ליום חמישי לא מאַי מעמאַ משום איקרורי דעתא ולמאי אי למיתב לה כתובה ניתיב לה אלא לאוםרה עליו ודקא מעין מענה מאי לאו דקטעין טענת פתח פתוח "לא דקטעין מענת דמים אמר רב יהודה אמר שמואל האומר פתח פתוח מצאתי נאמן להפסידה כתובתה אמר רב יוסף מאי קמ"ל תנינא האוכל אצל חמיו ביהוֹדה שלא בעדים אינו □ יכול למעון מענת בתולים מפני שמתייחד עמה ביהודה הוא דלא מצי מעין הא בגליל מצי מעין ולמאי אי לאוסרה עליו ביהודה אמאי לא אלא לאו להפסידה כתובתה ודקא מעין מענה יימאי לאו דקא מעין מענת פתח פתוח לא דקא מעין מענת דמים

איתמר מה לי גליל מה לי יהודה: אלא לאו להפסידה כסובסה. וביהודה לא מפסידה על פיו דאמרינו הוא בא

עליה בארוסין ובגליל מלי טעין דהא לא נחייחד: מאי לאו דקטעין טענת פחח פחוח מלחתי. דאע"ג דאין עדים בדבר זה ולא טענה מוכחת אלא עליה סמכינן דאמרינן אי לאו דקושטא הוא לא היה מפסיד סעודתו ואם היה שונאה מתחלה היה מגרשה ולא טרח בסעודת נשואין. ומיהו ביהודה לא מהימן שמא בעל בימי אירוסין ושכח או הערה בה מתוך חבתה ולא ידע ששיבר בתוליה: לא דקא טעין טענת דמים. לעולם אימא לך בדבר שאינו יכול לבררו אינו נאמן להפסיד כתובתה ודיוקא דמתני׳ דדייקינן הא בגליל מלי טעין דטעין טענת דמים וכגון שהיו להם שושבינים שמשמשו אותן ולא נעשית אונאה בדבר ולא ראה ואיבד וטענה ברורה היא: חכמים

משום דאית לן למימר דשמא אינו בקי בפתח פתוח ואוקמה בחזקת היתר אבל מ"מ כתובתה הפסידה אע"פ שיש לנו לומר שהוא טועה בפתח פתוח דאית לן למימר אוקי ממונא בחזקת מריה וקשה דאמאי מפסידה כתובתה והא הוה D ספק ספיקא ספק אי הוא בקי בפתח פתוח אם לאו ואם תמלא לומר פתח פתוח הוה ספק באונס ספק ברלון דאפי׳ אשת כהן באונס לא מפסדה כתובתה ואין לומר דאפי׳ בספק ספיקא מפסדה כתובתה משום דמוקמינן ממונא בחוקתיה דהא לקמן (דף יב:) גבי משארסתני נאנסתי והוא אומר לא כי אלא עד שלא ארסתיך נאנסת והיה מקחי מקח טעות ואיכא מאן דמפרש לקמן (דף יא:) מקח טעות ממאסים אבל מנה אית לה אלמא משום דבאוחו מנה הוי ספק ספיקא לא מפסדה דספק קודם שנתארסה ספק אחר שנתארסה ואם תמלא לומר אחר שנתארסה אימור באונס הוה דאי אמרת דאפי׳ בספק ספיקא מפסדה אמאי אית לה אפי׳ מנה וי"ל דלא חשיב ספק ספיקא כהאי גוונא משום דהאי ספיקא שמא באונס היה לא חשיב ספיקא גמורה למיתב לה כחובה דאימור קודם שנתארסה נאנסה והשתא אתי שפיר הא דתנן במתני׳ (לקמן דף יג.) היא אומרת מוכת עץ אני והוא אומר לא כי אלא דרוסת איש את וקאמר ר' יהושע שאינה נאמנת ומפסדת כתובתה אי לר' יוחנן מנה אי לר' אלעזר ולא כלום ואע"ג דהוי ספק ספיקא ספק מוכת עך ויש לה כתובה ואפי׳ אם תמצא לומר דרוסת איש אימור תחתיו נאנסה ונסתחפה שדהו ויש לה כתובה אלא ודאי ספק באונס לא חשיב ספק סי דאימור קודם שנחארסה נאנסה ועוד אומר רבינו יצחק דמוכת עץ לא שכיח דהא דאמרינן (לקמן לו:) כולהו נמי חבוטי מיחבטן היינו אליבא דר"ג אבל רבי יהושע שמעינן דלית ליה טעמא דמיחבטן דקאמר התם (לקמן לו.) חרשת ושוטה יש להן טענת בחולין והיינו משום דס"ל דחבטא לא שכיחא: מאר לאו דקא שעין שענת פתח פתוח. נראה לפרש דקס"ד דבטענת דמים ש ליכא למיחש לאיקרורי דעתא דכיון דליכא דם לבו נוקפו ואין מתקרר אבל בפתח פתוח איכא למיחש שמא יתקרר: באמון ההפסידה בתובתה. אור"י דשמואל מודה שפיר דנאמן לאוסרה עליו ולהפסידה כתובתה אינטרין ליה לאשמעינן דלא מימא דלא יהא נאמן אע"ג דקים ליה בפתח פתוח דנימא במזיד משקר להפסידה כתובתה ור"א נמי מלי סבר דנאמן להפסידה ונקט לאוסרה לרבותא וכ"ש דנאמן להפסיד כתובתה כדמוכח הסוגיא דלעיל [ומיהו בירושלמי משמע דלר"א אינו נאמן להפסיד כתובתה]: אבל בגדיד פצי שעין. וא"ח מנא ליה דלמא ביהודה נאמנת לומר שבא עליה באירוסין ולא בגליל אבל כשטוענת בחולה הייתי בגליל נמי מהימנא וי"ל דמשמע ליה אינו יכול לטעון טענת בחולים בכל ענין בין שאומרת שבא עליה מן האירוסין בין שאומרת פחח נעול מלא דביהודה נאמנת במגו דאי בעיא אמרה באירוסין בא עליה ולא בגליל דליכא מגו אבל קשה דמייתי מדיוקא והוה ליה לאחויי מרישא דקתני (לקמן דף י:) בחולה אלמנה מן האירוסין כו' ויש להן טענת בתולין וע"כ לענין כתובה איירי דלאוסרה עליו אפילו מן הנשואין נמי יש לה טענת בתולין כיון דכנסה בחזקת בחולה כדמוכח לקמן (דף יב.) דפריך וניחוש שמא תחתיו זינתה: מאר לאו דקא שעין שענת פתח פתוח. וביהודה אע"ג דאיכא חזקה לא מהימן כדפי׳ בקונטרס א"נ כיון דמסייחד עמה ודאי בא עליה דלא מוקי איניש אנפשיה ואע"ג דגבי יבמה אמרינן (יבמות דף קיא:) דעד ל' יום מוקי אנפשיה רוב פעמים לא מוקי אנפשיה אפי' שעה אחת דעל דעת כן מחייחד י' [עמה] ואיתרע חזקה: דקא שעין שענת דסים. דהויא טענה ברורה מדאין סדינין מלוכלכים בדם ונראה דבטענת פתח פתוח וטענת דמים דשמעתין איירי שהיא טוענת שהוא בא עליה באירוסין או אומרת בתולה הייתי וא"ת ונהימנא לדידה במגו דאי בעיא אמרה משארסתני נאנסתי דנאמנת לר"ג דפסקינן לקמן (דף יג.) כווחיה וי"ל דאינה מודה ברצון שנבעלה מאחר ועוד דאין זה מגו דמיפסלא נפשה מכהונה אבל קשה דליהמנה במגו דאי בעיא אמרה מוכח עץ אני אפי׳ לרבנן דלקמן (דף יא:) דאמרי מוכח עץ כחובתה מנה דאין זה מגו דאינה רוצה להפסיד כלום מכחובתה מ״מ נאמנת במגו דאי בעיא אמרה מוכת עץ אני תחתיך ונסתחפה שדהו לכך נראה דהוי מגו במקום חזקה דאין אדם טורח בסעודה ומפסידה אע"ג דבעי׳ היא בפ״ק דבבא בתרא (דף ה: ושם) אי אמריען מגו במקום חוקה או לא שמא חוקה דהכא עדיפא ואי לא אמריען מגו להוליא אתי שפיר:

בשעת תשמיש היתה מראה לאביה ולאמה או לבעלה כדי שלא יהא לו לב עליה כשישאנה וס"ד דטענת דמים אף ביהודה יכול לטעון אבל בפתח אינה מכרת אם פתחה נעול או לאו ואינה מגדת והשתא אתי שפיר דלא פריך מרישא דבפשיטות איכא לאוקמי בטענת דמים. ת" עה"ג. ובתום׳ הרשב"ח מלאתי דפי׳ דבטענת דמים ביהודה נמי ס״ד דמהימן דליכה לחימר שכח דהם בפחם פחום איכא לחימר בפתח פתוח חיכח נתינו דלא אסיק אדעתיה וא"ת מ"מ אם איתא דפתח לה פתח הוי דם וי"ל דאפשר למיפחת פחת בלא דם ולפי ר״ח איכא לאוקמי בבוגרת שכלו דמיה שפתח פתחת ולאו אדעתיה כיון דליכא דם ובכל בתולה אפשר לפותחה בלא דם כדשמואל מיהו ההיא דשמואל נמי משמע דפתחה נעול מדאין ריחה נודף ושמח יש לומר דמחמת דם נמי אין ריחה נודף. ע"כ], ד) [דף י.], ו) בס"ח: שוינתה. ו) בח"י ספק ספיקא דאין יכולין ברלון ספק וכו' ולהכי לא חשיב אלא חדא ספיקא וה"נ י"ל בע"א דרוב בקיא בפתח פתוח והוה ליה לענין כתובה רובא וחזקת ממונא וחו ליכא אלא חדא ספיקא אבל לענין לאוסרה איכא למימר סמוך מיעוטא חיכת נמימר סמון מישטמ דאין בקיאין לחוקה ואימרע רובא והוי ליה פלגא ופלגא והוי ספק ספיקא ול"י, דה"פ אי למימב לה כתובה ואיירי בטענת דמים

דלענין כתובה איכא למיחש

לא מיתוקמא מתני׳ בפחות

שפיר דמיסתבר ליה לאוקמי מתני? בכל הנשים אפי? בבוגרת ומוכת עץ דאין

להם דמים ועי"ל מאי לאו

שיטעון], י) כ״ה בדפו״י

יקרורי דעתיה בטענת יס, ה) [ולהאי שינויא